

Sjónarmið

Jóhan P. Davidsen, yvirlækni, formaður í FAS og HD í organisatión

Kollektiv-/konsensusleiðsla er ongin munadygg leiðsla

mest fæst burtur úr til heilsufremjandi endamáli.

Tað er lagt upp til eina sokallaða kollektiva leiðslu myndað av leiandi yvirlækna og yvirsjúkrasystir umframt sjúkrahúsléiðaran.

«Kært barn har mange navne».

Við einum idylliseraðum orðavali, verður hesin leiðslustrukturur kallaður ávikavist kollektiv-, konsensus-, felags-, eindar-, trojkaleiðsla og o.s.fr.

Organisatiónsteoretikarin vildi heldur havt kallað hetta fyrri eina bastarleiðslu. Slíkur leiðslustrukturur er grundaður á, at ymisk fakfelagspolitisk sjónarmið vera umbaða.

Slíkur strukturur er neyv-an gagnligur fyrri arbeiðsplássi, neyv-an heldur fremjandi fyrri virkssemi.

Tað var neyv-an av tilvild, at landsins hægsti myndugleiki ynskti at fara burtur frá tí kollektiva stýringum til eina skipan við ráðharra-

ábyrgd. Kollektivan leiðslustruktur upplivir tú onga aðrastaðni í dag enn innan sjúkrahúsvirkið.

Síðani trojkaleiðslan sá dagsins ljós fyrstu ferð í Danmark í 1985, spjaddi hon seg ókritisk innan alt sjúkrahúsvirkið har.

Sami leiðslustrukturur hevur verið nýttur í Noregi.

Óhóskandi viðurskifti/fylgir av kollektivum leiðslustrukturi hevur havt við sær almennar granskningar av hesum. Úrskurðurin er samsvarandi og eru at siggja í Sygehuskommissionens Betænkning frá Danmark og NOU 1997: 2. Patienten først: Ledelse og organisering i sykehuset i Norge.

Niðurstøðan er: «Ledelsesformen fører ofte til ansvarsforflygtigelse. Enighed synes ofte at være et succeskriterium i sig selv og medarbejder mere vidtgående og handlekraftige beslutninger».

Sygehuskommissionen

skriver: «Ofte foreskriver ledesesregelsættet, at afdelingsledelsen, i tilfælde af indbyrdes uenighed, forelægger sagen for sygehusledelsen. Faren ved denne konstruktion er, at afdelingsledelsen snarere fejler det pågældende problem til side, end bringer sagen frem til afgørelse».

NOU tilmælir einstreingjaða leiðslu, so tað ongantið fyriliggur ivi um ábyrgdar/myndugleikaásetan.

«Sygehuskommissionen anbefaler, at der på alle ledelsesniveauer sker enentydig placering af ledelsesansvaret. Dette indebærer, at den udbredte trojke model og afdelingsledelsesmodel skal ændres».

Tað er neyv-an ivi um, hvar rákið rekur, tá talan er um leiðslustruktur generelt, og innan sjúkrahúsvirkið serstakliga. Hetta er í tráð við tilmæli í upprunaliga DIOS, sum bleiv viðmælt av táverandi landstýris-manni í heilsumálum.

Annars vilja vit vísa á tað óhepna í, at sjúkrahúsléiðslan velur út ávísar starvsfólkabólkar sum eignaðar at mynda eina kollektiva deildarleiðslu, og harvið implicit, at aðrir starvsfólkabólkar ikki eru tað. Á henda hátt marginaliserar sjúkrahúsléiðslan aðrar starvsfólkabólkar og gevur teimum hervið eina undirlutastøðu á sjúkrahúsinum.

ingi, at ein, í einum fram-tíðar leiðslustrukturi, skilur ímillum tað formellu leiðsluna og leiðsluháttin í praksis. Vit tilmæla, at tann formella leiðslan er einstreingjaða. Leiðsluhátturin eigur at vera í líki av samstarvsleiðslu (team-work), miðjandi ímóti at leggja út (delegera) ábyrgdar/myndugleikaði í viðast møgulan mun.

Niðurstøða:

Sjúkrahúsið skal oragniserast og rekast soleiðis, at sum mest fæst burtur úr játtanini til heilsufremjandi endamáli.

Kollektiv-/konsensusleiðsla er ongin professionel ella munadygg leiðsla í organisatiónsteoretiskum høpi.

Tað má tykjast ikki sørt lógið, at okkara sjúkrahúsléiðsla, ímóti tilmæli og viðmælum frá londum rundan um okkum, sum hava roynt tann kollektiva leiðslustrukturin og sæð og ávíst avmarkingarnar í honum, ætla at innføra júst henda.

Tað er av stórum týdn-

Referencer:

Udfordringer i sygehusvæsenet. Betænkning fra sygehuskommissionen. Sundhedsministeriet 1997.

Fokus på sygehusledelse. Majken Schultz. Munksgaard 1997.

NOU 1997: 2. Patienten først: Ledelse og organisering i sykehuset i Norge.

DIOS. Analyse af ledelses- og organisationsstrukturen på Landssygehuset i Tors-havn. 1996.

Bræv frá Læknaráðnum til Føroya Landsstýri. Mars 1996.

Tá stóða verður tikin til, hvussu leiðslan skal myndast, kunnu ymisk sjónarmið liggja til grund fyrri hesum. Hesi kunnu vera politisk, fakfelagspolitisk, rationel, organisatiónsteoretisk, figgarlig, høttan um verkfall o.s.fr.

Sjúkrahúsvirkið hevur eina játtan á figgarlógini upp á yvir 300 mió. krónir. Skattborgarin ventar, at hesin, hansara peningur, verður umsitin so, at sum

Opið bræv til formansskap løgtingsins:

Skapið virðing fyrri løgtingsarbeiðnum!

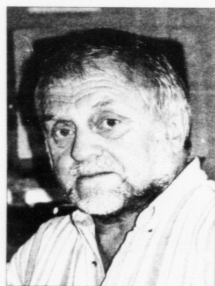
Løgtingsins roðarapallur er mangan at líkna saman við kenda talarastólin í Hyde Park í Onglandi, bert við tí muni, at í løgtinginum eru tað bara tey «útvaldu», sum kunnu týggja sær í orðum móttvegis restini av fólkinum, úttan at hetta í nógvum førum fær nakrar avleiðingar. Tað sær ofta út sum at »gáttin« inn í løgtingið er sagað burtur, ella at formansskapurin ikki er til staðar. Tað sær ofta út sum at »gáttin« inn í løgtingið er sagað burtur, ella at formansskapurin ikki er til staðar. Men tað havi eg ilt við at trúgva, serliga tá ein hugsar um, hvussu nógv hesi gera burtur úr at greiða okkum vanligu borgarum frá, hvussu nógv meira krevjandi og týðningarmikið løgtingsarbeiðið er, enn at tann »vanligi« borgarin leggur eftir sær. At dyrka tykkara innanhýsis dygdir, kunnu tit hava fyrri tykkum sjálv!

Vit hava áður beinleiðis vent okkum til formansskapin í løgtinginum og mótmælt dyggiliga, at roð-

arapallurin verður nýttur til ógrundað at loypa á og hunddálka starvsfólk í almennari tenastu, væl vit-andi um at talarin er vardur sjálvur, og tann áløpi ikki fær talað at á sama stað. Og sætt at siga trúðu vit at hetta varð tikið til eftirtektar av formansskapinum.

At ávísar politiskar kreftir her á landi hava sum sín boðskap at syndra alla almenna umsiting og harvið tey fólk, sum starvast har, við tí endamáli, at kunna slúsa hetta yvir í privata »paradisíð«, er harmuligt, og fara vit at ávara ímóti hesi gongd, samstundis sum vit mæla til at allar kreftir, sum vilja varðveita samhaldsfasta samfelagið, sum vit hóast alt enn hava, stríðast ímóti hesum ráki.

Men aftur einaferð hevur tað latið seg gjørt, at løgtingsins roðarapallur kann verða nýttur til, at løgtingslimur fær loyvi til at fara fram síni primitivu politisku hjartamál, sum meira at kalla er ein sjúklig trongd at leggast eftir fólk, sum starvast í almennari tæ-

astu. Hesaferð við grovum og óundirbygdum skuldsetingum um at fólk, sum starvast á Almennastovuni mestsum onki gera til nyttu og enn tá verða lógð undir at fremja óreiðuligheit í arbeiðnum.

At júst ein løgtingslimur skal seta fram hesar skuldsetingarnar, visir best hvussu lítil virðing og hvussu lítið viðkomandi setur seg inn í viðurskiftini, sum ein sjálvur er við at smíða lógir fyrri. Betri tókk áttu hesi fólk uppbrana frá politikarunum, hesi sum

dagliga krógva undir torførum og krevjandi arbeiðsbyrðum, og sum leggja alla orku í at fylla karmarnar út í teimum lógum og ásetingum, sum júst politikarin krevur. Tað átti tí at verið sjálvsagt, at politikarin heldur roynir at bota um arbeiðsviðurskiftini, heldur enn at loypa ófantaliga og ógrundað á hesi starvsfólk. Skammið tykkum!

Sjálvt um tað sýnist at vera sum at sletta vatn á gás at mótmæla yvirfyri formansskapinum í løgtinginum, tá hesin loyvir at roðarapallurin verður nýttur til primitivan politiskan boðskap, sum er at loypa á fólk, sum røkja sitt dagliga yrki í landsins tenastu, so verður tað enn einaferð gjørt her, samstundis sum vit eftirlýsa hvørja stóðu, ið onnur inn-ann fyrri »tinggátt« hava til slíka framferð.

Slík framferð skapar júst ikki vaksandi virðing fyrri politisku myndugleikum, nakað sum ein hevði væntað at brúk var fyrri.

Gunnleivur Dalsgarð

Vit hava tey væl umtóktu
TYFOON og KUMHO
lamell- og píkadekkini

VIT SKIFTA

OG

AVBALANSERA

BBR SERVICE

620 Runavík
Tlf. 449111 - Fax 449011